

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: O. A.
bytem X
zastoupen Mgr. Václavem Voříškem
advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, 160 00 Praha

proti
žalovanému: Krajský úřad Zlínského kraje
se sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2021, č. j. KUZL-12152/2020-3,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Správní orgány uznaly žalobce vinným ze spáchání přestupku překročení nejvyšší povolené rychlosti mimo obec. Žalobce namítá několik procesních i hmotněprávních pochybení při posuzování jeho viny za přestupek. Krajský soud proto musel posoudit, zda některou ze svých námitek žalobce uplatňuje důvodně.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Žalobce v květnu roku 2020 překročil nejvyšší povolenou rychlost. V místě, kde ji dopravní značka B20a omezovala na 70 km/h, jel rychlostí nejméně 97 km/h. Konkrétně

se jednalo o katastr obce Buchlovice, na silnici I. třídy č. 50 u odbočky na hrad Buchlov v Buchlovských horách, ve směru jízdy na Uherské Hradiště. Překročení rychlosti zaznamenala policejní hlídka pomocí laserového rychloměru LaserCam4.

3. Městský úřad Uherské Hradiště („městský úřad“) rozhodnutím ze dne 6. 1. 2021, č. j. MUUH-DSA/1687/2021/KopK („rozhodnutí městského úřadu“), uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Uložil žalobci pokutu ve výši 1.700 Kč a povinnost uhradit náklady řízení.
4. Proti rozhodnutí městského úřadu žalobce podal blanketní odvolání. Žalovaný jej rozhodnutím ze dne 3. 3. 2010, č. j. KUZL-12151/2020-3 („rozhodnutí žalovaného“) zamítl a potvrdil rozhodnutí městského úřadu.

III. Obsah žaloby

5. Žalobce nejprve namítá nezákonnost výroku o pokutě. Správní orgány podle něj porušily zásadu dvojího přičítání, nezohlednily zákonná kritéria pro ukládání sankce a vycházely z neprokázaných skutečností. Žalobci přičetly k tíži, že se přestupku dopustil na jednom z dopravně nejrizikovějších úseků v ČR. Tato skutečnost však již byla důvodem pro omezení rychlosti v daném úseku. Kromě toho tento závěr z ničeho neplyne a nelze tvrdit, že se jedná o obecně známou skutečnost. Správní orgány také ignorovaly § 38 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky („zákon o odpovědnosti za přestupky“), podle kterého musí při ukládání sankce zohlednit povahu a závažnost přestupku, která mimo jiné plyne z významu a rozsahu následku přestupku. Jednání žalobce přitom nemělo žádný negativní následek v podobě nehody či zranění.
6. Správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav, protože vycházely z neprůkazného záznamu z rychloměru. Ve spisu jsou tři fotografie z rychloměru. Na první z nich je naměřená rychlost 101 km/h, na druhé 88 km/h a na třetí 87 km/h. Registrační značka vozidla je čitelná pouze na druhých dvou snímcích. Nelze tedy usuzovat, že i na prvním snímku je vozidlo žalobce. Záznam o přestupku je podle žalobce fotomontáží, kterou provedla neznámá osoba. Žalobce v této souvislosti odkazuje na *Certifikát o schválení typu měřidla*, z něhož dovozuje, že se výstup z rychloměru zobrazuje jako jediná fotografie, bez jakékoliv doplňkové fotografie s registrační značkou. Software rychloměru negeneruje ani žádnou tabulku pod fotografií, jak se v tomto případě stalo. Obrázek zvětšeniny registrační značky je u všech tří fotografií stejný. Jedná se tedy o zvětšeninu jednoho snímku. Nelze proto mít za prokázané, že výstup z rychloměru, podle kterého byla naměřená rychlost 101 km/h, se vztahuje k vozidlu žalobce. Tento výstup je nevěrohodný.
7. Správní orgány také neprokázaly, že v daném místě byla dopravní značka omezující rychlost na 70 km/h. Ve spisu k tomu není žádný podklad. Rovněž nebylo vydáno žádné opatření obecné povahy, které by takovou úpravu stanovilo. Správní orgány přitom mají povinnost prokázat naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku. Žalobce v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115. Zároveň správní orgány nesprávně vyhodnotily, kde dochází k ukončení platnosti dopravní značky. Rychlost v tomto případě měřily u odbočky na hrad Buchlov, tedy v křižovatce, resp. v její blízkosti. Městský úřad ve svém rozhodnutí konstatoval, že se všeobecně ví, že platnost dopravní značky sice končí křižovatkou. Ale až jejím koncem,

nikoliv začátkem. Tuto skutečnost však měl posuzovat podle právních předpisů, nikoliv podle všeobecné známosti. Bylo namístě křižovatku zakreslit (resp. užít její náčrt z pasportu komunikací), či použít její fotografii, vyznačit, kde začíná, a tím správně určit místo, kde končí úprava nejvyšší dovolené rychlosti stanovené správním orgánem tvrzenou dopravní značkou.

8. Místo spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí není dostatečně konkrétní. Městský úřad jej vymezil tak, že k přestupku došlo „u odbočky na hrad Buchlov“, a zároveň tak, že žalobce přestupek spáchal „v místech, kde je rychlost jízdy upravena dopravní značkou B20a“. Vymezení „v místech, kde je rychlost jízdy upravena dopravní značkou B20a“ není podle názoru žalobce specifikací místa, ale právním úsudkem správního orgánu. Zbývající vymezení místa přestupku „u odbočky na hrad Buchlov“ je nedostatečné, protože za příslušnou křižovatkou již byl rychlostní limit 90 km/h. Tento způsob určení místa přestupku nestačí k posouzení protiprávnosti jednání žalobce.
9. Žalobce dále namítá, že dopravní značka, která v daném místě údajně měla omezovat rychlost, byla umístěna v rozporu s § 77 odst. 5 zákona o silničním provozu. Nebylo vydáno žádné opatření obecné povahy, které by v daném úseku omezovalo rychlost. Žalobce proto nelze trestat. Žalobce podpůrně odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2019, sp. zn. 31 A 72/2017, který se týkal porušení povinnosti řidiče spočívající v nerespektování dopravní značky IP 13c upozorňující na parkoviště s parkovacím automatem. Krajský soud zde judikoval, že v řízení o přestupku řidiči mohou zpochybňovat také existenci právní povinnosti, kterou jim ukládá dopravní značka. Pokud by byla umístěna v rozporu se zákonem, nelze řidiče postihnout za její nerespektování. A protože správní orgány ve správním řízení neověřovaly existenci právní povinnosti, která má vyplývat z porušené dopravní značky (tj. vydání předmětného předpisu obce), krajský soud jejich rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost. Žalobce argumentuje, že obdobně i místní úpravu provozu pomocí dopravního značení lze stanovit pouze opatřením obecné povahy. To ale nebylo vydáno. Dopravní značka byla proto umístěna v rozporu se zákonem.
10. Poslední žalobní námitka se týká zavinění. Rozhodnutí správních orgánů jsou nepřezkoumatelná, protože z nich není jasné, jak dospěly k tomu, že žalobce jednal ve vědomé nedbalosti. Městský úřad ve svém rozhodnutí uvedl, že žalobce spáchal přestupek z vědomé nedbalosti, protože měl vědět, že jede v úseku, kde místní úprava dovoluje rychlost jízdy 70 km/h, a přesto tuto hodnotu značně překročil. Žalovaný se otázky zavinění vůbec nevěnuje. Pokud žalobce „měl vědět“, že jede v úseku s omezenou rychlostí, svědčí to spíše o nevědomé nedbalosti. Chtěl-li správní orgán učinit závěr o nedbalosti vědomé, musel by tvrdit a postavit najisto, že žalobce věděl o rychlostním omezení, jakož i o tom, že jej překračuje.

IV. Vyjádření žalovaného

11. K námitce týkající se měření rychlosti žalovaný uvedl, že podle certifikátu k rychloměru dochází k pořizování snímků tak, že při překročení předem nastavené mezní rychlosti se automaticky pořídí digitální záznam, který se ukládá do paměti rychloměru. Tento záznam má digitální ochranu, bránící hrozbě pro jeho autenticitu a integritu. Záznam tedy nelze měnit. Při jeho zpracování se záznamy přenáší na pracoviště, kde se pomocí

archivačního programu ARCHIV dodávaného se zařízením snímky připraví pro tisk podle předvolených formulářů a zálohují se na volitelnou dobu. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2020, č. j. 5 As 43/2019-22. Policie žalobce ztotožnila bezprostředně po změření rychlosti. Nebylo nutné vyslýchat policisty, protože skutkový stav dostatečně plynul z úředního záznamu. Žalobce žádnou alternativní skutkovou verzi nepředložil.

12. Místo přestupku městský úřad ve svém rozhodnutí vymezil dostatečně určitě, právě úsekem platnosti značky B20a u odbočky k hradu Buchlov. Žalobcův výklad § 3 odst. 3 vyhlášky č. 294/2015 Sb., že značka B20a má ukončenou platnost již na začátku křižovatky, je nesprávný. Žalobce vykládá právo absurdním způsobem. Soud by měl jeho námitky odmítnout.
13. Pokud jde o otázku umístění dopravní značky, žalovaný ani městský úřad neměly důvod se touto otázkou zabývat. O umístění značky ví z úřední činnosti a žalobce v tomto směru v řízení nic nenamítal. Žalovaný nemůže předvídat, jaké námitky bude žalobce vznášet v žalobě. Navrhl proto soudu, aby provedl důkaz mapovými aplikacemi. Současně avizoval předložení stanovení místní úpravy provozu ze dne 23. 6. 2008 pod č. j. KUŽL 36342/2008 včetně příloh, které dokládá umístění předmětné dopravní značky („stanovení místní úpravy provozu“). Proběhlo skutečně ještě podle předchozí právní úpravy, která formu opatření obecné povahy nevyžadovala. K tomu došlo až teprve zákonem 268/2015 Sb. s účinností od 31. 12. 2015.
14. Ve vztahu k uložené pokutě žalovaný odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která zdůrazňuje, že skutkové podstaty přestupků v oblasti silničního provozu jsou většinou ohrožovací a riziko vzniku škod na životech, zdraví a majetku je u nich přítomné vždy. Pokud k takovému následku nedošlo, nelze ho při ukládání správní sankce u ohrožovacích deliktů zohlednit ve prospěch pachatele. Uložení pokuty žalobci ve výši 1.700 Kč je podle žalovaného pochybením, protože tato částka je nepřiměřeně nízká s ohledem na to, že žalobce významně překročil nejvyšší povolenou rychlost.
15. Správní orgány se podle žalovaného nemusely zabývat dalšími přítěžujícími okolnostmi, včetně zavinění, protože podklad pro uložení pokuty je dostačující. I rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016-46, upozorňuje na nutnost formu zavinění nepřeceňovat, pokud lze konkrétní přestupek spáchat již z nevědomé nedbalosti a není stanovena jiná hranice či jiný druh správního trestu při zavinění úmyslném. Žalovaný se bližšímu odůvodnění formy zavinění nevěnoval právě proto, že do pokuty uložené 200 Kč nad zákonným minimem se forma zavinění vůbec nemohla promítnout.
16. Nedošlo ani k porušení zákazu dvojího přičítání. Žalobci správní orgány nekladly k tíži nic, co by současně bylo znakem skutkové podstaty. Pokud skutková podstata postihuje určité rozmezí překročení nejvyšší dovolené rychlosti, pak výše uloženého správního trestu musí reflektovat umístění konkrétní hodnoty rychlosti právě v prostoru tohoto rozmezí.

V. Posouzení věci krajským soudem

17. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).
18. Dne 31. 5. 2022 se ve věci konalo jednání. Žalobce i jeho zástupce se z něj omluvili, proběhlo proto v jejich nepřítomnosti. Žalovaný se jednání zúčastnil a vyjádřil se k žalobě. Krajský soud poté přistoupil k dokazování ve vztahu k námitkám žalobce o umístění dopravní značky B20a omezující nejvyšší povolenou rychlost na 70 km/h (krajský soud provedené důkazy a z nich plynoucí závěry pro přehlednost zakomponuje níže do příslušné části odůvodnění). Po závěrečném návrhu žalovaného a krátkém přerušení krajský soud vyhlásil tento rozsudek.
19. Žaloba *není důvodná*.

Výše pokuty

20. Žalobce překročil nejvyšší povolenou rychlost mimo obce o 27 km/h. Za tento přestupek lze podle zákona o silničním provozu uložit pokutu ve výši 1.500 až 2.500 Kč [§ 125c odst. 5 písm. g)]. Žalobce dostal pokutu při spodní hranici zákonného rozpětí – 1.700 Kč.
21. Při stanovení výše pokuty městský úřad vycházel z toho, že se jedná o velmi závažné porušení pravidel silničního provozu, neboť spěch za volantem je jednou z nejtragičtějších příčin dopravních nehod. Průjezd Buchlovskými horami je kromě toho podle městského úřadu obecně známý jako jeden z dopravně nejrizikovějších úseků v zemi. Žalobce jednal ve vědomé nedbalosti, neboť stanovenou rychlost významně překročil. Městský úřad neshledal žádné polehčující ani přitěžující okolnosti.
22. Krajský soud nesouhlasí, že by správní orgány porušily zásadu dvojího přičítání. Tato zásada spočívá v tom, že „k okolnosti, která tvoří zákonný znak skutkové podstaty správního deliktu, nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující či přitěžující v úvaze při ukládání sankce. Jednu a tutéž skutečnost, která je dána v intenzitě nezbytné pro naplnění určitého zákonného znaku skutkové podstaty konkrétního porušení právní povinnosti, nelze současně hodnotit jako okolnost obecně polehčující či obecně přitěžující“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2016, č. j. 2 As 161/2016-52). To, zda Buchlovské hory jsou úsekem častých dopravních nehod, není okolností tvořící znak skutkové podstaty přestupku. Pokud tedy správní orgány při ukládání výše sankce k této skutečnosti přihlídly v neprospěch žalobce, zásadu dvojího přičítání neporušily. Jedná se naopak o okolnost spáchání přestupku, která zvyšuje jeho závažnost. Důvod omezení rychlosti v daném úseku navíc nemusí nutně souviset s jeho rizikovostí. Městský úřad ve svém rozhodnutí uvádí, že rychlost je zde v obou směrech omezena pouze před křižovatkou, z důvodu bezpečného vjetí na místní komunikaci vedoucí k hradu Buchlov.
23. Nedůvodná je také námitka žalobce, že konstatování, že Buchlovské hory jsou jedním z nejrizikovějších úseků v ČR, nemá oporu ve správním spisu. Správní orgány vycházely z toho, že se jedná o skutečnost všeobecně známou. Takovou skutečnost přitom není třeba prokazovat. Není proto vadou, že žádnou oporu ve spisovém materiálu nemá. Žalobce namítá, že se nejedná o skutečnost obecně známou. Ovšem to, že žalobce o nebezpečnosti Buchlovských hor neví, resp. tvrdí, že o ní neví, neznamená, že se o obecně známou skutečnost nejedná. Notoriety mohou být známy úplně každému nebo širokému okruhu osob v určitém místě a čase. Je možno rozlišovat notoriety známy celostátně a notoriety známy místně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-

58, bod 21). Krajský soud přitom nemá důvod zpochybňovat, že pro správní orgány se jedná minimálně o místní notorietu. Žalobce přitom pravdivost této skutečnosti nerozporuje. Není proto vadou, pokud z ní žalovaný vycházel.

24. Krajský soud nepřisvědčil ani namítanému nezohlednění povahy a závažnosti přestupku. Jak správně namítá žalovaný, překročení povolené rychlosti je ohrožovacím přestupkem. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 As 284/2018-32, uvedl: „Jestliže k naplnění skutkové podstaty ohrožovacího přestupku postačí právě hrozba následků, je přestupek dokonán jednáním, které ohrožuje bezpečnost silničního provozu, aniž by bylo požadováno, aby došlo k poruchovému následku, tedy typicky k dopravní nehodě se škodami na zdraví či majetku. To, že k takovému následku nedošlo, nelze proto v rámci ukládání správní sankce u ohrožovacích deliktů zohlednit ve prospěch pachatele.“ Z toho vyplývá, že správní orgány nepochybily, pokud nepřihlédly ke skutečnosti, že se přestupek v projednávaném případě obešel bez následků.

Vyhodnocení záznamu z rychloměru

25. Stěžejním důkazem toho, že žalobce při jízdě v obci překročil nejvyšší povolenou rychlost, je výstup z rychloměru. V případech přestupků spočívajících v překročení rychlosti se jedná o standardní důkazní prostředek, pomocí kterého správní orgány prokazují konkrétní rychlost vozidla v daném místě. Pokud ve správním řízení nevystanou pochybnosti o správnosti měření, nemají správní orgány povinnost vést tímto směrem dokazování a blíže se touto otázkou zabývat. Nemusí tak např. prokazovat, že se měřilo v souladu s návodem k obsluze a že výsledná fotografie a záznam z rychloměru přesně zachycuje rychlost jedacího vozidla.
26. Pochybnosti, které by vyvolaly případnou potřebu dalšího dokazování, může do řízení vnést zejména žalobce. Ten ale byl v tomto případě zcela pasivní. Nevyjádřil se k podkladům pro rozhodnutí. Nezdůvodnil ani podané odvolání. Správní orgány proto neměly žádný důvod pochybovat o správnosti výsledku měření rychlosti a věnovat se této otázce v odůvodnění svých rozhodnutí.
27. Teprve v žalobě se žalobce snaží výsledky měření zpochybnit tvrzením, že spisová dokumentace obsahuje tři výstupy z rychloměru a každý z nich zachycuje jinou rychlost vozidla žalobce. Správní orgány přitom vycházely ze snímku, na kterém je rychlost nejvyšší, není na něm ale dobře čitelná registrační značka vozidla. Podle žalobce proto existují pochybnosti o tom, zda snímek skutečně zachycuje vozidlo žalobce.
28. Krajský soud však pochybnosti žalobce nesdílí. Všechny tři snímky zachycují stejné vozidlo, které ve všech třech případech překročuje nejvyšší povolenou rychlost v daném místě. Na dvou ze tří snímků je zcela zřetelně vidět registrační značka vozidla. Se žalobcem lze souhlasit, že malá náhledová fotografie znázorňující výřez registrační značky je na všech třech výstupech z rychloměru (záznamech o přestupku) stejná. Je však zřejmé, že se jedná o výřez z prvního snímku zachycujícího rychlost vozidla 101 km/h. Na tomto snímku je registrační značka vozidla hůře čitelná, tomu však odpovídá i nižší kvalita malého snímku zobrazujícího pouze registrační značku. Ve spojení s dalšími dvěma snímky, na kterých je registrační značka vozidla zcela zřetelně vidět, však tyto snímky poskytují dostatečně pevný skutkový základ pro závěr správních orgánů o tom, že žalobce v daném místě jel rychlostí 101 km/h (resp. 97 km/h při zohlednění odchylky).

Mezi pořízením prvního snímku a dalších dvou snímků je přitom rozdíl pouze tří vteřin. Je proto zcela nereálné, že by první snímek zachycoval jiné vozidlo, jak se snaží tvrdit žalobce. Nelze proto souhlasit s žalobce, že by správní orgány nesprávně hodnotily důkazy.

Umístění dopravní značky

29. Žalobce dále poněkud rozporně namítá na jednu stranu to, že dopravní značka omezující rychlost na 70 km/h v daném místě vůbec nebyla a zároveň namítá, že tam byla umístěna v rozporu se zákonem, proto jej nelze trestat za její porušení.
30. Pokud jde o prokázání toho, že rychlost v daném místě skutečně omezovala svislá dopravní značka na 70 km/h místo standardních 90 km/h, žalobce má pravdu, že správní spis žádný důkaz o umístění dopravní značky neobsahuje. To však neznamená, jak mylně namítá žalobce, že by rozhodnutí správních orgánů bylo nepřezkoumatelné či dokonce nezákonné. Z judikatury plyne, že při posuzování kvality odůvodnění rozhodnutí správního orgánu je nutné přihlédnout i k procesní aktivitě účastníka řízení. Od ní se totiž odvíjí požadavky na dokazování a následnou podobu odůvodnění správního rozhodnutí. Byl-li účastník správního řízení zcela pasivní, nelze očekávat, že se správní orgány budou podrobně z vlastní iniciativy zabývat všemi myslitelnými aspekty projednávané věci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2021, č. j. 2 As 52/2020-46, bod 14).
31. Pokud tedy žalobce v průběhu celého správního řízení nezpochybňoval umístění dopravní značky, nelze správním orgánům vyčítat, že se touto otázkou nezabývaly a nevedly tímto směrem ani dokazování (tím se případ žalobce zásadně liší od věci projednávané krajským soudem pod sp. zn. 41 A 60/2019, kde neprokázání umístění přenosné dopravní značky omezující nejvyšší povolenou rychlost na dálnici vedlo ke zrušení rozhodnutí správních orgánů. Stalo se tak ovšem za situace, ve které žalobce tuto námitku vznesl již v rámci odvolání a žalovaný přesto dokazování nedoplnil).
32. Jelikož ale žalobce tuto námitku vznesl v žalobě, krajský soud přistoupil k doplnění dokazování na základě návrhů žalovaného. Nejprve k důkazu provedl stanovení místní úpravy provozu. Z něj vyplynulo, že k umístění dopravní značky B20a omezující rychlost na 70 km/h v úseku před odbočkou na hrad Buchlov došlo na základě stanovení místní úpravy provozu již v roce 2008. Krajský soud pak dále na návrh žalobce provedl k důkazu snímky z on-line mapové aplikace, konkrétně z *Google Maps*. Z celkově čtyř snímků z let 2009, 2014, 2017 a 2019 plyne, že daná značka od doby vydání stanovení místní úpravy provozu v daných místech rychlost 70 km/h omezovala. A odnikud pak neplyne, že by tato značka byla následně odstraněna a v daných místech již proto rychlost neomezovala. Ostatně ani žalobce k tomu žádný důkaz nenavrhuje. Krajský soud proto z provedených důkazů v jejich logické souvislosti dovodil, že předmětná značka byla v daných místech dlouhodobě již od roku 2008 a omezovala v den a místě spáchání přestupku rychlost na 70 km/h, kterou žalobce o nejméně 27 km/h překročil.
33. Na to navazuje i nedůvodnost související námitky, kterou žalobce zpochybňuje zákonnost postupu při umístění předmětné dopravní značky. Odkazuje přitom na § 77 odst. 5 zákona o silničním provozu, podle jehož první věty platí, že „[m]ístní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích stanoví příslušný správní orgán opatřením obecné povahy, jde-li o světelné signály, *příkazové a zákazové dopravní značky*, dopravní značky

upravující přednost a dodatkové tabulky k nim nebo jiné dopravní značky ukládající účastníkovi silničního provozu povinnosti odchylné od obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích“ (zdůraznění doplnil krajský soud).

34. Toto ustanovení doplnila do zákona o silničním provozu s účinností od 31. 12. 2015 novela provedená zákonem č. 268/2015 Sb. Vzhledem k tomu, že se předmětná dopravní značka v daném místě nachází již od roku 2008, nemohla se na ni tato právní úprava aplikovat. Podle přechodného ustanovení v čl. IV, bodu 1 zákona č. 268/2015 Sb., totiž platí, že „[b]ylo-li Ministerstvem vnitra nebo Policií České republiky vydáno písemné vyjádření ke stanovení místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích nebo užití zařízení pro provozní informace nebo byla-li podána žádost o souhlas příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností se stanovením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích nebo užití zařízení pro provozní informace na veřejně přístupných účelových komunikacích, stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené se dokončí podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“
35. Judikatura však k povaze dopravních značek již před touto novelou zákona o silničním provozu dovodila, že dopravní značka naplňuje materiální znaky opatření obecné povahy. Je proto správním aktem, ohledně kterého platí presumpce správnosti. To v praxi znamená, že na dotyčnou dopravní značku bylo třeba nahlížet jako na zákonnou, dokud by se neprokázal opak. Tedy do okamžiku, než k tomu příslušný správní orgán vysloví její nezákonnost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 8 As 68/2009-83, a ze dne 31. 7. 2018, č. j. 3 As 81/2017-33). A k tomu v daném případě nedošlo. Nadto žalobce v přestupkovém řízení nedostatky dopravního značení nenamítal. Zákon přitom nestanoví správním orgánům povinnost mít ve spise dokumentaci, která se vztahuje k vydání opatření obecné povahy (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2021, č. j. 10 As 13/2020-39, bod 31). Chce-li žalobce zpochybňovat legalitu dopravní značky, musí tak činit v rámci návrhu na zrušení opatření obecné povahy. Nikoli v rámci žaloby proti rozhodnutí o přestupku, kterého se žalobce porušením takové dopravní značky dopustil. Správní orgány proto v konkrétních okolnostech této věci podle krajského soudu neměly povinnost učinit umístění dopravní značky a vydání samotného stanovení místní úpravy provozu předmětem dokazování. Odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, je v tomto směru nepřiléhavý.
36. S ohledem na specifickou povahu dopravní značky pak není trefný ani odkaz žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2016, č. j. 3 As 200/2015-37, ve kterém se posouzení toho, zda došlo ke spáchání přestupku, odvíjelo od zákonnosti jednání policistů při vstupu na pozemek. Podobně na tuto věc nelze vztáhnout ani rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 3. 2019, sp. zn. 31 A 72/2017, který je nepřiléhavý skutkově (nešlo o překročení dovolené rychlosti jako typově závažnější jednání než špatné parkování), ale i právně. Nepracuje s výše popsanou presumpcí správnosti dopravního značení a odporuje tamtéž zmíněnému názoru Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 7. 12. 2021, č. j. 10 As 13/2020-39, podle kterého správní orgány nemají povinnost mít

ve spise dokumentaci, která se vztahuje k vydání opatření obecné povahy (proti žalobcem odkazovanému rozsudku nebyla podaná kasační stížnost).

Místo spáchání přestupku

37. Městský úřad vymezil místo spáchání přestupku tak, že k němu došlo „v katastru obce Buchlovice, na silnici I. třídy č. 50, u odbočky na hrad Buchlov, v Buchlovských horách, ve směru jízdy na Uherské Hradiště“. V odůvodnění rozhodnutí pak městský úřad přibližuje, že policejní hlídka změřila vozidlo ještě před příčnou čarou souvislou vymezující začátek křižovatky ve vedlejším odbočovacím pruhu. To zřetelně vyplývá ze záznamu o přestupku, který zachycuje žalobcovo vozidlo v úseku s maximální povolenou rychlostí 70 km/h. Platnost dopravní značky přitom končí koncem křižovatky, nikoliv jejím začátkem.
38. Podle žalobce je toto vymezení nedostatečně určité. Krajský soud s tím ale nesouhlasí. Požadavek na určitost vymezení místa spáchání přestupku ve výroku odsuzujícího rozhodnutí má význam zejména proto, aby nemohlo dojít k jeho záměně s jiným přestupkem, aby se zabránilo dvojímu postihu za tentýž přestupek, ale také aby bylo možné určit, zda v daném místě bylo opravdu postihované jednání zakázáno. Podle bodu 28 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014-39, „nelze vyžadovat, aby bylo místo spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí o přestupku vymezeno na metr přesně. To u přestupků překročení nejvyšší dovolené rychlosti ani objektivně není možné. U těchto přestupků bude ve výroku správního rozhodnutí místo spáchání vždy vymezeno určitým úsekem komunikace více či méně dlouhým. Zcela přesné místo změření vozidla přestupce je zřejmé z fotografie z měřicího zařízení, jež je součástí záznamu o přestupku.“
39. Zároveň v rozsudku ze dne 7. 6. 2016, č. j. 10 As 44/2016-35, Nejvyšší správní soud uvedl: „Zda je určení místa spáchání přestupku ve výroku dostatečně konkrétní, je otázkou posouzení okolností každého jednotlivého případu, přičemž závěry vyslovené v rozsudcích správních soudů nelze prezentovat odtržené od kontextu případů, které byly těmito soudy rozhodovány. Vždy je třeba přihlédnout k velikosti obce, složitosti dopravní situace a také k úvaze, zda je přesné určení místa přestupku rozhodné pro posouzení toho, zda ke spáchání přestupku došlo.“ Nejvyšší správní soud tak například ve své judikatuře vyhodnotil určení místa deliktu uvedením města a ulice společně s uvedením času spáchání deliktu ve výroku správního rozhodnutí v kombinaci s pořízenými fotografiemi jako dostatečné (srov. např. rozsudek ze dne 17. 5. 2017, č. j. 4 As 48/2017-34). Pohledem této judikatury je vymezení místa překročení rychlosti s ohledem na geografické možnosti daného místa a v kontextu pořízených fotografií z rychloměru dostatečně určité i v případě žalobce.
40. Žalobce nenamítá, že by v důsledku neurčitého vymezení místa spáchání přestupku v jeho případě hrozila záměna s jiným přestupkem nebo dvojí postih za tentýž přestupek. Namítá, že nebylo možné řádně posoudit, zda vůbec došlo ke spáchání přestupku, neboť úprava nejvyšší povolené rychlosti u odbočky na hrad Buchlov je různá v závislosti na tom, zda jde o úsek před křižovatkou nebo za ní.
41. V tomto ohledu lze sice dát žalobci do jisté míry za pravdu, že v místě u odbočky na hrad Buchlov je různá regulace rychlosti a její omezení na 70 km/h v souladu s § 3 odst. 3

vyhlášky č. 294/2015 Sb., ukončuje právě křižovatka v místě odbočky na hrad Buchlov. Ze záznamu o přestupku (list č. 3) je však zcela jasné, že žalobce překročil nejvyšší povolenou rychlost ještě před touto křižovatkou. Snímek z rychloměru jednoznačně zachycuje vozidlo žalobce před příčnou souvislou čarou vyznačenou ve vedlejším odbočovacím pruhu, která značí začátek křižovatky. Polemika žalobce o tom, zda zákaz/omezení končí již začátkem nebo až koncem křižovatky je proto bezpředmětná, neboť na posouzení nezákonnosti jeho jednání žádný vliv nemá.

42. V tomto případě by však skutečně bylo vhodnější, aby městský úřad ve výroku rozhodnutí specifikoval, že k přestupkovému jednání došlo před křižovatkou, jak namítá žalobce. To, že tak městský úřad neudělal, však v okolnostech této konkrétní věci nepředstavuje vadu. Městský úřad prokázal, že žalobce jel rychlostí minimálně 97 km/h. Nejvyšší povolenou rychlost by tedy překročil a dopustil by se přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, i pokud by v daném úseku silnice nebyla snížena na 70 km/h. Vymezení místa přestupku způsobem, jak to učinil městský úřad, proto nemohlo mít žádný vliv na posouzení, zda došlo k přestupku.

Zavinění

43. Podstatou poslední námitky žalobce je nepřezkoumatelnost závěrů správních orgánů o tom, že žalobce při překročení rychlosti jednal ve vědomé nedbalosti.
44. K naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty přestupku obecně postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění (§ 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky). U přestupku uvedeného v § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákon o silničním provozu neuvádí, že by vyžadoval k naplnění subjektivní stránky úmyslné zavinění nebo nedbalost vědomou, což znamená, že i v tomto případě postačí zavinění z nedbalosti nevědomé. Při posuzování odpovědnosti (viny) za přestupek tak nezáleží na tom, zda se pachatel dopustil protiprávního jednání z vědomé či nevědomé nedbalosti, nebo v přímém či nepřímém úmyslu. Forma zavinění může hrát roli při stanovení druhu ukládané sankce či její výměry.
45. Městský úřad zdůvodnil zavinění ve formě vědomé nedbalosti tím, že žalobce věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí (viz s. 5 rozhodnutí městského úřadu).
46. Jistý nepatrný rozpor lze v rozhodnutí městského úřadu vidět v tom, že při posuzování povahy a závažnosti přestupku ve vztahu k určení výše pokuty uvedl, že „obviněný přestupek spáchal z nedbalosti, a to z nedbalosti vědomé, protože měl vědět, že jede v úseku, kde je místní úpravou dovolená rychlost jízdy 70 km/h, přesto tuto hodnotu značně překročil.“ Použité sloveso „měl vědět“ (viz s. 6 rozhodnutí městského úřadu) by skutečně nasvědčovalo spíše zavinění ve formě nevědomé nedbalosti, která tu je, pokud pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům *vědět měl a mohl*. V této terminologické nepřesnosti však krajský soud nespatřuje vadu. Předmětná pasáž odůvodnění se totiž nevztahuje k samotnému hodnocení zavinění. Tomu se městský úřad věnuje na stránce 5 svého rozhodnutí, kde zdůvodňuje, proč žalobce jednal ve vědomé nedbalosti. Nelze zde proto vyjít z rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23.

3. 2018, č. j. 28 A 15/2016-46, kde správní orgány podobně vysvětlují otázku zavinění neuvedly.
47. Byť by si krajský soud dokázal představit i podrobnější zdůvodnění formy zavinění, rozhodnutí městského úřadu v tomto ohledu nepovažuje za nepřezkoumatelné či nesprávné. I judikatura Nejvyššího správního soudu uznává, že pokud je bezpečně a bez důvodných pochybností zjištěný skutkový stav věci, lze v případě spáchání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti považovat za dostatečné implicitní dovození zavinění ve formě minimálně vědomé nedbalosti: „[j]estliže se pachatel dopustí přestupku, který spočívá v překročení nejvyšší dovolené rychlosti významným způsobem, lze za běžných okolností obvykle implicitně dovodit, že si na základě svých zkušeností řidiče motorového vozidla a znalostí, jež musel nutně nabýt pro získání řidičského oprávnění, musel být jako účastník silničního provozu vědom, že tímto svým jednáním ohrožuje zájmy chráněné zákonem, jako je ochrana života, zdraví či majetku účastníků silničního provozu. V tomto případě tak dle Nejvyššího správního soudu zpravidla nepůjde o nevědomou nedbalost (kdy pachatel neví, že ohrožuje chráněný zájem, ale vědět to má), neboť na základě zkušenosti řidiče lze u pachatele důvodně předpokládat (a vyžadovat) schopnost rozpoznat protiprávní jednání ohrožující účastníky silničního provozu; tedy jde o zavinění úmyslné či vědomě nedbalostní.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2018, č. j. 2 As 67/2018-42, nebo ze dne 14. 5. 2020, č. j. 9 As 94/2019-39, bod 37).

VI. Závěr a náklady řízení

48. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 31. května 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce